Knjižničarske novice

Lidija Štruc, direktorica, Knjižnica Dravograd

Prenovljeni prostori Knjižnice Dravograd kot uvod v praznovanje 60-letnice delovanja

Izvleček

Knjižnica Dravograd praznuje 60 let delovanja, ob tem pa je zaključila celovito prenovo svojih prostorov, ki pomembno izboljšuje delovne pogoje, dostopnost ter izvajanje knjižnične dejavnosti. Projekt, ki sta ga sofinancirala Ministrstvo za kulturo RS in Občina Dravograd, je prinesel številne posodobitve, med njimi boljšo dostopnost za osebe z oviranostmi, sodobno prezračevanje, energetsko učinkovito osvetlitev, nove sanitarije ter vgradnjo slušne zanke.

V času prenove so več kot 40.000 enot knjižničnega gradiva preselili na začasno lokacijo, delovanje knjižnice pa je bilo prilagojeno. Kljub temu so se storitve postopno izvajale v prilagojenih oblikah, zaposleni pa so ohranjali stik z uporabniki tudi na drugih lokacijah. Prenovljeni prostori nudijo prijetnejše in varnejše okolje za zaposlene in obiskovalce, ki se lahko udeležujejo delavnic, literarnih večerov ter sodelujejo v projektih, kot sta Branju prijazna občina in Erasmus+. Obnova potrjuje vlogo knjižnice kot osrednjega kulturnega in povezovalnega prostora za vse generacije.

Ključne besede: Knjižnica Dravograd, javni kulturni zavodi, prenova knjižnice, sodobni prostori, dostopnost, invalidom prijazna infrastruktura, Branju prijazna občina, 60-letnica knjižnice, bralna kultura, literarni večeri, delavnice.

Uvod

Knjižnice v sodobni družbi presegajo svojo osnovno funkcijo izposoje gradiva, saj delujejo kot pomembna kulturna, izobraževalna in družbena središča lokalnega okolja. S svojo dejavnostjo soustvarjajo prostor za dostop do znanja, srečevanja in sodelovanje ter pomembno prispevajo k razvoju bralne kulture in povezovanju skupnosti. Leto 2026 za Knjižnico Dravograd predstavlja pomembno prelomnico, saj sovpada z obeležitvijo 60-letnice uradnega delovanja in zaključkom celovite prenove prostorov. Ta dvojni mejnik omogoča razmislek o razvoju knjižničarstva ter odpira vprašanja o prihodnjem delovanju v sodobno urejenem in dostopnem okolju.

Zgodovina in prenova

Prenova Knjižnice Dravograd za naš kolektiv pomeni veliko več kot le zaključek gradbenih del. Predstavlja priložnost, da se ozremo na dolgo in bogato pot, ki jo je knjižnica prehodila, hkrati pa z zaupanjem zremo v prihodnost. Knjižnica, ki je bila uradno ustanovljena leta 1966, njeni začetki pa segajo v leto 1921, danes obeležuje šest desetletij delovanja. V vseh teh letih ni bila zgolj dom knjig, temveč predvsem prostor ljudi, srečevanj, izmenjave idej in povezovanja skupnosti.

Dolga leta smo si prizadevali ohranjati raznoliko in kakovostno dejavnost kljub oviram dotrajanih in neustreznih prostorov. Knjižnica obsega 340 m2, čeprav bi po standardih potrebovala še dodatnih 150 m2. Prostorska stiska, pomanjkljiva dostopnost za gibalno ovirane osebe, zastarela infrastruktura in neustrezni pogoji za izvedbo dogodkov so nas pogosto postavljali pred izzive, ki jih kljub prilagajanju in začasnim rešitvam nismo mogli povsem odpraviti. Zato je bila odločitev za prenovo nujna in neizogibna.

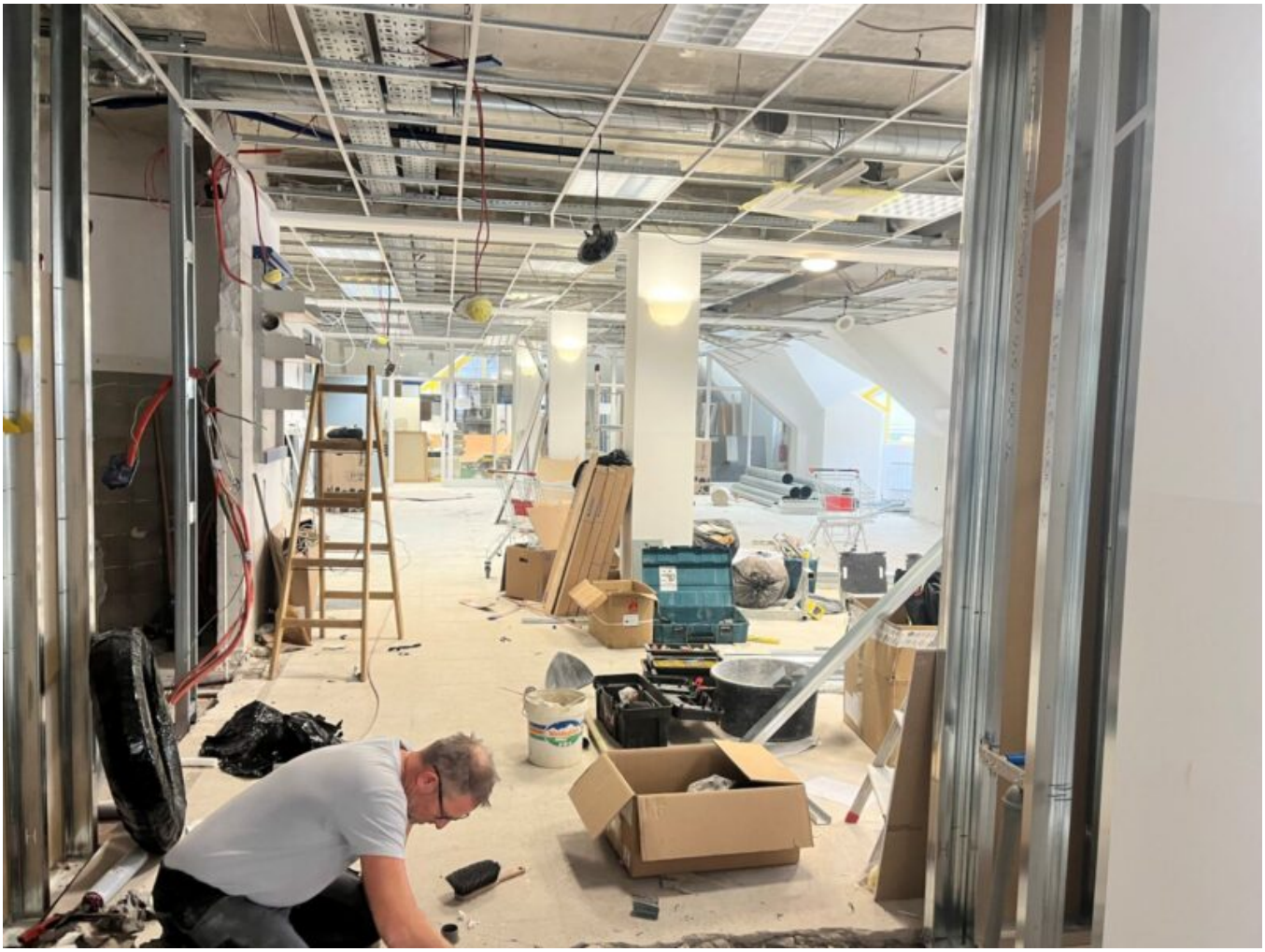

Obnovitvena dela (avtor: Lidija Štruc)

Projekt prenove prostorov za večjo dostopnost storitev Knjižnice Dravograd je bil izveden v okviru javnega razpisa za sofinanciranje nujnih programov za ureditev osnovnih prostorskih pogojev in nakup opreme za javne zavode s področja kulture. Sredstva v skupni višini 172.000 € sta prispevala Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije in Občina Dravograd. Prenova je prinesla številne izboljšave: od boljše dostopnosti in novih sanitarij za osebe z oviranostmi ter zamenjave stropa in tlakov do sodobnega prezračevanja, energetsko učinkovite osvetlitve in vgradnje slušne zanke.

Selitev več kot 40.000 enot knjižničnega gradiva se je začela konec septembra na začasno lokacijo v Hotelu Dravograd, ki trenutno ne obratuje in je v zasebni lasti. Pri selitvi so nam pomagali trenerji in mlajši člani Košarkarskega kluba Dravograd ter številni prostovoljci. V času premestitve je bila knjižnica za uporabnike popolnoma zaprta, po ureditvi na novi lokaciji pa je izposoja potekala po predhodnem naročilu in ob prilagojenem delovnem času. Ostale dejavnosti smo izvajali na terenu, prireditve so bile začasno prekinjene, določena dela pa smo opravljali od doma.

Vrhunec procesa je bila slovesna otvoritev 10. marca, ki je bila pomembna predvsem zaradi ljudi, ki so knjižnico napolnili z življenjem. Med nami so bili državni sekretar na Ministrstvu za kulturo Matevž Čelik Vidmar, župan Občine Dravograd Anton Preksavec, sodelavci, partnerji in številni občani. Poseben del dogodka je bila razstava »Knjiga, ki lebdi nad nami«. Učenci Osnovne šole Neznanih talcev Dravograd so na stare stropne plošče naslikali svoje poglede na knjižnico, kar nosi močno simboliko. Tako staro ni bilo zavrženo, temveč je dobilo novo podobo, preteklost pa je ostala neločljiv del prihodnosti.

Čitalnica za odrasle (avtor: Foto Anka)

Kot bibliotekarka in direktorica si pogosto zastavljam vprašanje, kaj prenova pomeni za zaposlene. Nedvomno prinaša boljše delovne pogoje ter bolj funkcionalne in prijetne prostore, kar se odraža v večji učinkovitosti dela ter boljši delovni klimi. Takšne spremembe ne vplivajo le na vsakdanji delovni proces, temveč krepijo tudi motivacijo in občutek pripadnosti ustanovi.

Prenova je hkrati pomembna potrditev vloge knjižnice v lokalnem okolju, zlasti v okviru naziva Branju prijazna občina in programov Erasmus+. Prinaša pa tudi odgovornost, da nove prostore smiselno zapolnimo z vsebinami, ki nagovarjajo uporabnike ter odgovarjajo na njihove potrebe. Pri tem je ključno, da knjižnica ostaja odprt javni prostor, ki omogoča enakovreden dostop vsem, tudi osebam s posebnimi potrebami. Prilagojene prostorske rešitve, boljša dostopnost in preglednejša ureditev pomembno prispevajo k vključenosti ranljivih skupin ter k uresničevanju našega poslanstva.

Učinki prenovljenih prostorov so že jasno opazni. V obdobju po prenovi beležimo rast števila novih članov ter večjo vključenost obstoječih uporabnikov v različne dejavnosti. Povečan obisk prireditev potrjuje, da sodobno in funkcionalno zasnovano okolje povečuje privlačnost programov ter ustvarja boljše pogoje za druženje in kulturno udejstvovanje.

Prihodnost

Vizija knjižnice ostaja strateški razvoj storitev, ki bodo še tesneje povezane z uporabniki in utripom kraja. Prizadevali si bomo za razvoj programov za vse generacije ter utrjevanje vloge knjižnice kot vsem dostopnega in sodobnega kulturnega središča. Pri tem se bomo zanašali na povratne informacije svojih obiskovalcev, saj nam ankete in neformalni pogovori pomagajo najbolje razumeti njihova pričakovanja.

Praznovanje visokega jubileja bo s številnimi dogodki, razstavami in delavnicami odmevalo skozi vse leto. Praznično leto bomo okronali s slovesno prireditvijo, ki bo povezala šest desetletij bogate zgodovine naše knjižnice.

Priznanje in zahvala ob jubileju (avtor: Foto Anka)